

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОДИНАМІКИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ • ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ ЕНЕРГЕТИКИ

Л. В. Городжа

Наукова стаття:
**як написати
та опублікувати
у рейтинговому
виданні**

Методичні рекомендації

Київ-2020

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОДИНАМІКИ

Л. В. Городжа

**Наукова стаття:
як написати та опублікувати
у рейтинговому виданні**

Методичні рекомендації

Київ-2020

УДК 002.8+01(075.8)

Рецензенти:

доктор технічних наук К.О.Липківський

доктор технічних наук І.А.Шаповал

Друкується згідно з рішенням Вченої ради Інституту електродинаміки НАН України, протокол № 4 від 21 квітня 2020 р.

**Городжа Л.В. Наукова стаття: як написати та опублікувати у рейтинговому виданні. Методичні рекомендації
Київ: Ін-т електродинаміки НАН України. 2020. 48 с.**

У роботі подано правила написання тексту наукової статті відповідно до сучасних вимог. Особливу увагу зосереджено на структурі наукової статті, правилах укладання списків цитованих джерел, запропоновано додатки з прикладами оформлення різних видів цитованих джерел. Розтлумачено, як обрати наукове видання для опублікування результатів наукових досліджень, його основні наукометричні показники та ідентифікатор цифрового об'єкта – DOI, а також стисло охарактеризовано відкриті бази даних вчених, які дають змогу науковцю представити всі свої здобутки і науковий шлях на особистій сторінці – ResearcherID, Google Scholar, Researchgate, ORCID. Методичні рекомендації призначено для використання молодими науковцями, аспірантами, здобувачами під час написання наукових статей.

УДК 002.8+01(075.8)

© Городжа Л.В., 2020

© Інститут електродинаміки НАН України

ЗМІСТ

1. Вступ. Чому науковцям потрібно писати статті.....	5
2. Структура наукової статті, вимоги до контенту та оформленню.....	6
Заголовок, прізвища, авторів, назви організацій, адреси.....	7
Анотація, ключові слова.....	10
Постановка проблеми (вступ), мета роботи.....	12
Основний матеріал: методи, методика.....	12
Результати, аналіз.....	13
Висновки.....	14
Список використаних джерел.....	15
Пошук кирилиці в латиниці.....	18
3. Публікаційна етика авторів.....	19
4. Рецензування.....	21
5. Як обрати наукове видання для публікації.....	23
Наукометричні показники видання.....	24
Сайт видання.....	27
6. DOI – ідентифікатор цифрового об'єкта.....	28
Які переваги та можливості отримує автор та журнал, статті якого мають DOI?.....	30
Як працює сервіс Cited-by.....	31
Де можна побачити результати.....	32
Відслідковування цитування публікації, Dimensions.....	33
7. Ідентифікації вченого у наукометричному просторі.....	35
Список використаних джерел.....	40
Додаток 1. Приклади оформлення бібліографічних описів згідно з Національним стандартом ДСТУ 8302:2015.....	43

Додаток 2. Стилї оформлення списку наукових публікацій.....	46
---	----

Друкується згідно з рекомендацією Вченої ради Інституту електродинаміки НАН України, протокол № 4 від 21.04.2020 р. Підписано до друку 18.05.2020
Формат 60x84/16. Пап. друк. офс. Ум.-друк. арк. 2,93. Обл.-вид. арк. 3,18
Тираж 100 прим. Зам. 21

Поліграфічна дільниця Інституту електродинаміки НАН України 03057,
м. Київ, пр. Перемоги, 56.

1. Вступ. Чому науковцям потрібно писати статті

Результати наукових досліджень потребують апробації під час їхнього обговорення на конференціях, семінарах, нарадах, а також оприлюднення шляхом публікації у фаховому виданні. Саме тоді у дослідника виникає потреба в написанні та опублікуванні наукової статті. Публікація статей у рейтинговому виданні дає змогу вченому відкрити науковому товариству результати своїх досліджень, можливість отримати визнання.

Крім того, сьогодні в Україні активно впроваджується практика використання баз даних наукових цитувань та бібліометрії у процесі оцінювання результатів наукової діяльності окремих вчених, наукових колективів та журналів. Так, наведення деяких наукометричних показників (наприклад, індекс Гірша авторів та SNIP видань) необхідне у разі подання заявок задля участі у конкурсах науково-дослідних робіт, написанні щорічних звітів щодо діяльності освітніх та наукових установ тощо [1–3]. Тому оприлюднення результатів досліджень шляхом публікації у відомих виданнях є необхідністю задля успішної роботи науковців.

Наукова стаття – один з основних видів публікацій. Вона містить виклад проміжних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлює конкретне окреме питання з теми дисертації, засвідчує науковий пріоритет автора, робить матеріал відомим фахівцям.

Наукові статті виконують наступні функції:

1) дослідницьку – містять результати наукового дослідження та є джерелом нового знання; 2) презентаційну – представляють дослідника у науковому товаристві, показують його внесок у створення нового знання; 3) оціночну – оцінюють стан наукових досліджень з тієї чи іншої проблеми; 4) комунікативну – слугують способом спілкування дослідників [4].

Залежно від обсягу викладеного матеріалу та спрямованості дослідження наукові статті поділяють на дослідницькі, наукові повідомлення та оглядові [4]. У дослідницькій статті автор розгорнуто подає результати свого наукового дослідження та репрезентує нові наукові знання. Оглядові статті вважаються науковими роботами за наявності в них аналізу та/або узагаль-

нення матеріалів дослідження за певною тематикою, а також обґрунтованих висновків та рекомендацій.

Наукові публікації повинні бути повними, лаконічними й зрозумілими, мова – зрозумілою не тільки фахівцям, а й широкому колу читачів. Необхідно приділяти увагу таким аспектам як грамотність тексту та унікальність змісту статті, які є важливими умовами її наукової цінності та відображення професіоналізму автора. Остання вимога не завжди старанно виконується автором. Найчастіше мова йде не про копіювання чужих робіт, а своїх власних. Автор справедливо вважає, що запозичення своїх же думок і ключових положень іншої своєї публікації – не плагіат, і це вірно. Але дублювання одного і того ж матеріалу у різних публікаціях не дає можливості кожній зі статей претендувати на унікальність.

Публікація наукових статей передбачає надання перевіреної, абсолютно доведеної інформації, отриманої з декількох джерел. У процесі написання статей авторам треба дотримуватись Рекомендацій Європейської асоціації наукових редакторів (EASE), а саме: «Не починайте писати статтю, поки у вас немає впевненості в тому, що ваші результати відносно стабільні й закінчені, і ви можете зробити логічні й надійні висновки» [5]. Кожен висновок повинен бути зроблений виключно на доведених фактах. У викладі матеріалу важливо зберегти цілісність кожного розділу, виходячи з логічно окресленої послідовності.

2. Структура наукової статті, вимоги до контенту та оформленню

Базисно структура наукової статті визначена вимогами ДАК України [6], а також рекомендаціями відомих міжнародних видавництв, зокрема Elsevier [7], де виділено наступні компоненти:

- назва, автори, анотація, ключові слова;
- постановка проблеми: аналіз останніх публікацій по темі (вітчизняних та зарубіжних), визначається актуальність

роботи, автор обґрунтовує, чому дана тема потребує докладного розгляду;

- мета статті;
- виклад основного матеріалу – методи, результати та їхній аналіз;
- висновки і перспективи подальших досліджень;
- список посилань.

Анотації і ключові слова є обов'язковими компонентами статті (виконуються мовою оригіналу та ще кількома мовами, наприклад, англійською за вимогою редакції).

Таким чином, структура наукової статті чітко визначена, і наведений перелік компонентів є обов'язковим до виконання.

Розглянемо окремо кожен компонент наукової статті.

Заголовок, прізвища авторів, назви організацій, адреси, e-mail адреси

Насамперед визначають *заголовок (назва) статті*, який є дуже важливим елементом. За назвою судять про роботу в цілому, тому вона має повністю відображати її зміст. Правильніше буде остаточний варіант назви наукової статті сформулювати після її написання, коли вже повністю зрозуміла її суть і основна ідея. Для всіх журналів існують вимоги, які пред'являються міжнародними базами даних щодо заголовків статей:

- заголовки повинні бути інформативними (Web of Science цю вимогу розглядає в експертній системі як одне з основних);

- у заголовках можна використовувати тільки загальноприйняті скорочення;

- у перекладі заголовків статей англійською не допускається будь-яких транслітерацій з української мови, крім назв, що не перекладаються, власних імен, приладів та інших об'єктів, які мають власні назви; також не використовується сленг, відомий тільки україномовним спеціалістам.

Це також стосується авторських резюме (анотацій) та ключових слів.

Список авторів, тобто всіх людей, які зробили значний внесок у планування, збір даних або інтерпретацію результатів, а також писали або перевіряли й критикували рукопис, а також згодні з останнім її варіантом. Імена авторів повинні бути доповнені зазначенням їхнього місця роботи (під час дослідження) і фактичною адресою автора, за якою можна вести переписку. Повинні бути перераховані адреси електронної пошти всіх авторів для того, щоб з ними було легше погодити останній варіант статті.

Прізвища авторів англійською представляються в одній із прийнятих міжнародних систем транслітерації. Водночас довільний вибір транслітерації кожною редакцією (видавництвом або самим автором) неминуче призводить до різноманіття варіантів представлення прізвища одного автора і в результаті ускладнює його ідентифікацію та об'єднання даних щодо його публікацій та цитування під одним профілем (ідентифікатором – ID автора). Рекомендується використовувати транслітерацію з української згідно Постанови Кабінету міністрів №55 від 27.01.2010 «Про впорядкування транслітерації...» [8].

Щоб більш повно й коректно був створений профіль (ідентифікатор) автора, важливо дотримуватися зазначення одного і того самого місця роботи автора у різних публікаціях, тому що дані щодо належності організації (афілірування) є однією з основних найвизначніших ознак задля ідентифікації автора. Відсутність даних про афілірування призводить до втрати статей у профілі автора, а зазначення різних місць роботи – до дублювання профілів, якщо в одному профілі не вказані всі можливі місця роботи автора. До дублювання профілів призводить також зазначення прізвища у різних системах транслітерації. (Профіль автора створюється автоматично у разі збігу всіх його даних за 2-ма публікаціями).

Назва організації у БД використовується для ідентифікації авторів, створення їхніх профілів і профілів організацій. Дані щодо публікацій авторів, пов'язаних з конкретними організаціями, у всьому світі використовуються задля одержання повної інформації щодо наукової діяльності органі-

зацій (і у цілому країни). Профіль організації включає суттєвий перелік відомостей: адресу організації, кількість публікацій, число авторів, всі статті, перелік джерел (журналів), де друкувалися автори цієї організації, тематика публікацій та назви інших організацій, з якими співпрацюють автори даної організації.

Тому українські журнали, наукові організації та автори повинні виробити і дотримуватися єдиних вимог представлення даних про афілірування авторів.

Використання загальноприйнятого перекладного варіанту назви організації вважається найбільш доцільним. Застосування у статті офіційної, без скорочень, назви організації англійською мовою дає змогу найбільш точно ідентифікувати приналежність авторів, запобігає втраті статей у системі аналізу організацій та авторів. Насамперед, це стосується назв університетів та інших учбових закладів, академічних і галузевих інститутів. Це дає змогу також уникнути розбіжностей між варіантами назв організацій у зарубіжних, російськомовних журналах та тих, що перекладаються.

Застосування скорочень або абревіатур також призводить до втрати статей під час обліку публікацій організацій, особливо якщо абревіатури не належать до загальноприйнятих.

Бажано вказувати в назві організації її відомство за приналежністю. На відомства теж створюються профілі. Однак відомості щодо відомства у статтях представляються не завжди, тому і їхні профілі недостатньо повні. Це стосується, у тому числі, і Національної академії наук України.

Необхідно користуватися наступним правилом написання назв організацій англійською мовою: всі значимі слова (крім артиклів та прийменників) повинні починатися з великої літери. Зовсім неприпустимо написання одних значимих слів з великої літери, інших – з малої.

Обов'язково вказуються адреси організацій, де працюють автори, та електронні адреси кожного з них.

Анотація, ключові слова

Анотація повинна пояснювати, чому було проведене дослідження (*обґрунтування*), на які питання отримані відповіді (*мета*), яким чином було проведене дослідження (*методи*), що виявлено (*результати*: головні дані, взаємини між ними), а також включати інтерпретацію й *висновки*. Анотація повинна відбивати зміст статті, включаючи всі ключові слова, оскільки для більшості читачів вона буде головним джерелом інформації щодо дослідження. Це – реклама статті.

Анотація виконує наступні функції:

- дає змогу визначити основний зміст (суть) документа і вирішити, чи звертатися до повного тексту статті;
- використовується в інформаційних, зокрема, автоматизованих системах для пошуку (конкретних) документів та інформації.

У вітчизняних журналах анотація надається кількома мовами, зокрема і англійською. Якісне представлення анотацій до статей англійською мовою є суттєвою проблемою для наших авторів. Необхідно зауважити, що анотації (реферати, авторські резюме) англійською у наших виданнях є для закордонних вчених і спеціалістів основним і, як правило, єдиним джерелом інформації щодо змісту статті та викладених у ній результатів. Іноземні спеціалісти за анотацією оцінюють науковий ступінь публікації, виявляють свою зацікавленість даною роботою вченого, можуть використати її у своїх публікаціях та зробити на неї посилання, розгорнути дискусію з автором, запросити повний текст статті і т.ін. Анотація англійською мовою за об'ємом може бути більшою, ніж анотація українською, оскільки за нею друкується повний текст тією ж мовою.

Текст повинен бути лаконічним і чітким, вільним від дургорядної інформації, вирізнятися переконливістю формулювань.

Об'єм повинен містити мінімум 250–500 слів (приблизно 1800 знаків).

Обов'язкові вимоги до анотацій англійською мовою:

- **інформативність** (не вживати загальних слів);
- **оригінальність** (не бути “сліпим” перекладом україномовної анотації);

– **змістовність** (відображати основний зміст статті та результати досліджень);

– **структурованість** (дотримуватися логіки викладення матеріалів як у статті);

– **«англомовність»** (переклад виконується академічною англійською мовою): текст повинен бути зв'язним з використанням слів «отже», «більш того», «наприклад», «у результаті» і т.ін. («consequently», «moreover», «for example», «the benefits of this study», «as a result» etc.); необхідно застосовувати активний, а не пасивний стан, тобто "The study tested", а не "It was tested in this study" (найчастіша помилка); слід застосовувати термінологію, яка характерна для іноземних спеціальних текстів. Необхідно додержуватися єдності термінології в межах анотації.

В анотаціях, які складають наші автори, припускаються найелементарніші помилки. Частіше за все вони представляють собою безпосередній переклад україномовного варіанту, містять загальні, нічого не значимі слова, що збільшує об'єм, проте не сприяють розкриттю змісту та суті статті. Ще частіше об'єм анотації складає лише декілька рядків (3–5). При перекладі анотацій не використовується англійська спеціальна термінологія, що ускладнює розуміння тексту закордонними спеціалістами. У закордонній БД представлення анотації з такими порушеннями абсолютно неприпустимо.

Досвід показує, що найскладніше для наших авторів у процесі написання анотації – представити стисло результати своєї роботи. *Тому одним із перевірених варіантів анотації є стисле повторення у ній структури статті, яка включає вступ, мету, задачі, методи, результати, висновок.* Такий спосіб складання анотацій отримав розповсюдження і у закордонних журналах.

Відомості, що містяться у заголовку статті, не повинні повторюватися у тексті анотації. Слід уникати зайвих вступних фраз (наприклад, "автор статті розглядає..."). Історичні справки, якщо вони не відображають основний зміст документа, опис раніше опублікованих робіт і загальновідомі положення у анотації не наводяться.

Слід особливо підкреслити, що авторське резюме призначено виконувати функцію незалежного від статті джерела інформації.

Далі визначають *ключові слова*, за якими статтю зможуть відшукати науковці, що працюють у тій же галузі науки.

Текст потрібно писати науковою, але зрозумілою для інших дослідників мовою. В якісному матеріалі наявні лаконічність, чіткість і ясність викладу. Інформація доступна, точна, без зайвих даних. Слова і речення логічно побудовані, думки структуровані і завершені.

Постановка проблеми (вступ), мета роботи

У вступі автори коротко знайомлять читача з темою досліджень, сучасним станом наукових знань у обраній галузі згідно з даними вітчизняної та зарубіжної наукової літератури (мінімум 5 згадок на джерела літератури), визначають важливі аспекти проблеми, що не знайшли достатнього вирішення та висвітлення, пояснюють необхідність проведення дослідження конкретного питання і таким чином обґрунтовують його актуальність, новітню, формулюють *мету роботи* та головні завдання.

Формулювання мети повинно бути чітким та конкретним, без скорочень та посилань на інші роботи. Слід враховувати, що «дослідження» – це стан на шляху досягнення мети, а не мета.

Основний матеріал, методи, методика

У цьому розділі автори ґрунтовно описують методи та засоби, за допомогою яких вони досягали наукових результатів, наводять визначення аббревіатурам під час їхнього першого вживання у основному тексті статті. Зауважимо, що не треба використовувати занадто багато різних аббревіатур, оскільки текст буде важко зрозуміти.

Методи розкриваються максимально детально, щоб кожний охочий науковець міг відтворити хід дослідження. *Метод* це спосіб пізнання, дослідження явищ природи, сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного

освоєння дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретного завдання [4, 9]. У загальному розумінні метод – це спосіб досягнення поставленої мети і виконання завдань дослідження. Він дає змогу відповісти на запитання – як пізнавати.

Методика – це сукупність методів, прийомів проведення будь-якої роботи. Методика дослідження – це система правил використання методів, прийомів та операцій [9]. Вибір методів дослідження залежить від характеру фактичного матеріалу, умов і мети дослідження.

Методологічне підґрунтя наукової статті – вкрай важлива принципова позиція дослідника. Важливо ретельно описувати застосовані методи та вказувати, яких результатів вдалося досягти завдяки застосуванню того чи іншого методу наукового дослідження [10].

Результати, аналіз

В цьому розділі подається перебіг проведення досліджень, отримання нових аналітичних залежностей, що описують об'єкт, який розглядається, та їхня інтерпретація. Детально й ілюстровано демонструються всі результати дослідження, вони повинні бути оформлені у вигляді рисунків або таблиць і складатися з чітких даних, отриманих під час наукової роботи. Згідно з Рекомендаціями EASE [5] необхідно «чітко відокремити ваші оригінальні дані й гіпотези від даних і гіпотез інших людей і ваших ранніх публікацій – де це необхідно, надати посилання».

Рисунки (позначаються Рис. X) мають бути унікальними, інформативними і логічними. У наукових роботах весь графічний матеріал (графіки, діаграми, ілюстрації, малюнки) прийнято називати рисунками (Figures). Їх нумерують у порядку, в якому вони згадуються в тексті. На кожен рисунок має бути посилання.

Таблиці складаються в «MS Word» та мають свій порядковий номер. За змістом вони діляться на два види: 1) аналітичні – в них демонструється аналіз цифрових даних, під ними пишуться підсумки отриманих результатів, спираючись на

показники в таблиці; 2) неаналітичні – ці дані здебільшого необроблені, їх подають лише для загального інформування або констатації фактів.

Інформація, що міститься у таблицях, не повинна дублюватися у рисунках, та навпаки.

На кожну таблицю також має бути посилання у тексті. Якщо у роботі один рисунок або одна таблиця, вони не нумеруються.

Математичні формули створюються у вигляді окремих об'єктів у редакторі формул, зокрема Microsoft Equation або MathType Equation, вирівнювання по центру, нумерація – у круглих дужках, праворуч. *Не допускається представлення формули та її номера у вигляді таблиці.* Символи у формулах та тексті повинні мати однакові зображення. Об'єкти Microsoft Equation у тексті статті розташовувати небажано.

Фізичні, хімічні, технічні та математичні терміни, одиниці фізичних величин та умовні позначення, що використовуються у статті, мають бути загальноприйнятними. Скорочення одиниць фізичних величин мають відповідати вимогам Міжнародної системи одиниць (SI).

Аналіз результатів. Автори аналізують власні результати, підкреслюючи обмеження їхнього застосування, дають відповіді на запитання цього дослідження та порівнюють їх з результатами інших робіт за тематикою статті, інформують щодо наявного впровадження результатів та можливих перспектив, пропонують подальші напрямки досліджень.

Висновки

У цьому розділі узагальнюються головні підсумки роботи, підкреслюється, яке теоретичне та практичне значення мають отримані результати, чи досягнута мета роботи. Висновки доповнюються пунктом щодо перспектив подальших наукових досліджень. Висновки не повинні бути перенасиченими та дублювати окремі положення з тексту.

Подяка. Необов'язковий розділ, в якому висловлюють подяку особам за певний внесок в публікацію, якого проте недостатньо для включення цих осіб до співавторів публікації.

Джерело фінансування роботи. Вказують бюджетні програми, наукові гранти і т.ін., завдяки яким виконано дослідження.

Список використаних джерел

Посилання на використані джерела – це бібліографічний список, в якому згадуються джерела інформації, використані під час написання статті. Вони повинні бути процитовані у самій статті і відображені в списку використаних джерел у порядку згадування в тексті. Необхідно уникати цитування непотрібних даних. Неопубліковані дані в список літератури не включаються. Відсоток самоцитування не має перевищувати 20% (зауважимо, що видавництво Elsevier рекомендує не більш 12%). Іноді у науковій роботі неможливо уникнути самоцитування, якщо тема дослідження досить вузька. Головне: не перевищувати встановлену межу, бо рецензенти можуть зауважити, що це зроблено навмисно, тож така робота буде сприйнята як плагіат; а також використовувати матеріали із відомих зарубіжних та вітчизняних видань. Це підвищує довіру до роботи.

Список посилань дає змогу оцінити, наскільки автор ознайомлений з сучасними роботами вітчизняних та зарубіжних науковців, а також засвідчує пріоритет, запобігає плагіату. Оскільки стаття є відносно невеликою за обсягом науковою працею, кожне посилання має бути вивірене і обґрунтоване. Надмірна кількість посилань на джерела знижує роль автора статті; занадто мале число посилань навіть відчуття надмірної самовпевненості автора у викладі тверджень.

Розділ з посиланнями на інші роботи – обов'язкова частина наукових робіт. Тому автори повинні оформлювати його у строгій відповідності до прийнятого у журналі формату посилань для полегшення обліку цитування. Однак багато вчених зневажливо ставляться до оформлення цієї частини рукопису. Оскільки на імідж журналу та авторів впливає кіль-

кість цитувань, то не варто втрачати їх через неточне вказування джерел у списках літератури. Перевірені списки літератури є важливим чинником у підрахунку наукометричних показників. Надання достовірної інформації є першочерговим обов'язком автора.

Список посилань (References) – це важливий розділ статті, заради якого існують наукометричні бази даних. В Україні розроблено Національний стандарт ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання", згідно з яким повинні оформлюватися списки посилань [11, 12].

Стисло наведемо деякі положення цього стандарту:

- список використаних джерел формується в порядку появи посилань у тексті та має бути окремим розділом і містити всі згадувані посилання (варіант приміток не підходить до автоматичного розпізнавання та індексування);

- позатекстові бібліографічні посилання нумерують у межах усього документа, застосовуючи наскрізне нумерування (арабськими цифрами), та наводять як перелік бібліографічних записів і розміщують наприкінці основного тексту;

- у заголовку бібліографічного запису подають відомості щодо всіх авторів (*Scopus* також рекомендує вказувати всіх авторів публікації без *et al.*);

- замість знаків «крапка й тире» («. –») або («//»), які розділяють зони бібліографічного опису, в бібліографічному посиланні рекомендовано застосовувати знак «крапка»;

- відомості щодо згадуваного документу, опублікованого іншою мовою, у бібліографічних посиланнях наводять мовою оригіналу;

- позатекстове бібліографічне посилання пов'язують із фрагментом тексту документа, до якого воно належить, у квадратних дужках у тексті;

- бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела;

– не повинно бути «літерного міксу» в списках літератури: використання в англійських текстах кириличних літер, кириличного написання і навпаки (А, О, С, Т, М, Е, Р, Х, В, Н). Це унеможлиблює коректну індексацію публікації і підрахунок цитованості.

Приклади оформлення бібліографічних описів згідно з ДСТУ 8302:2015 наведено у Додатку 1 та згідно з іншими зарубіжними стилями – у Додатку 2.

Значна кількість сучасних редакцій, зокрема і редакція журналу «Технічна електродинаміка», вимагають списки літератури у двох варіантах: мовою оригіналу джерела та латиницею, де прізвища авторів та назви журналів рекомендовано передавати транслітерацією, назви статей і книжок – перекладати англійською. Така вимога надзвичайно актуальна, а надто тоді, коли науковий журнал представлений у міжнародних наукометричних базах.

Навіщо потрібні списки посилань в аналітичній системі SCOPUS та інших БД, їхнє правильне представлення, і що з бібліографічного опису джерела є основним?

Можливості наукометричних баз даних (наприклад, SCOPUS) дають змогу проводити такі дослідження: за посиланнями оцінювати значення і визнання робіт конкретних авторів, науковий рівень журналів, організацій та країн у цілому, визначати актуальність наукових напрямків і проблем, виявляти їхні “точки” росту та падіння і т.ін. Тому у всьому світі до цієї складової наукових статей пред’являються високі вимоги. Крім того слід зазначити, що посилання на публікацію у науковій статті є одним з головних показників якості або, принаймні, популярності цієї публікації. А стаття з представницьким списком літератури демонструє професійний кругозір та якісний рівень досліджень її авторів.

Правильне описання джерел, на які посилаються автори, у списках літератури є запорукою того, що цитовану публікацію буде враховано у разі оцінці наукової діяльності її авторів, а отже і організації, регіона, країни. За цитуванням журналу визначається його науковий рівень, авторитетність, ефективність

діяльності його редакційної ради і т.ін. Тому найбільш значимими складовими у бібліографічних посиланнях є прізвища авторів та назви журналів. Причому, для того, щоб усі автори публікації були враховані у системі, необхідно в описанні статті вносити всіх авторів, не скорочуючи їхньої кількості. Назва статті повинна бути зрозумілою не тільки україномовному спеціалісту, але і його іноземному колезі.

Пошук кирилиці в латиниці

Подання українських та російських джерел у списках літератури латиницею – окрема складна проблема. *Для україномовних статей з журналів, збірників, конференцій можна навести варіант структури бібліографічного посилання:*

– прізвища авторів – транслітерація, назва статті – переклад англійською мовою, назва джерела – транслітерація, вихідні дані, у дужках – зазначення мови, якою написана стаття.

Список літератури (References) для SCOPUS та інших закордонних БД наводиться повністю окремим блоком латиницею, повторюючи список літератури до україномовної частини, незалежно від того, містяться у ньому чи ні іноземні джерела. Якщо у списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються у списку, який створюється у романському алфавіті.

На жаль, багато авторів не усвідомлюють значущість правильного написання латинської версії списку використаних джерел (references). У друкованій версії журналу різниці не видно, а в метаданих на сайті підміна може мати неприємні наслідки, наприклад, випадінням статті з різних індексів, що тягне за собою зменшення рейтингів і журналу, і самого автора. Тому перед подачею рукописи статті в редакцію автору необхідно перевірити список літератури латиницею на наявність кирилических знаків.

Як можна швидко виявити випадкову кирилицю в латинських текстах?

Існують спеціальні онлайн сервіси, наприклад, http://invitemsg.com/cyrillic_search.php.

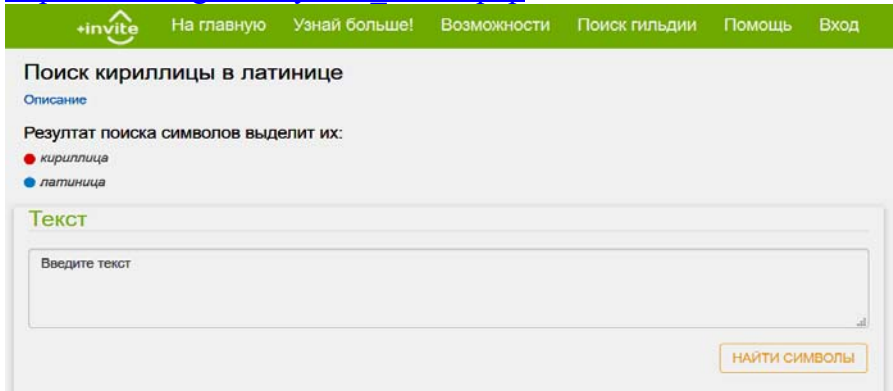

Рис. 1

3. Публікаційна етика авторів

У розробці положень видавничої політики та етичних норм редакції керуються рекомендаціями Комітету з етики публікацій – **Committee on Publication Ethics (COPE)** (<https://publicationethics.org/>).

Згідно з публікаційною етикою, автори мають право подати статтю лише в одне видання. *Ключовою умовою публікації статті є те, що вона ніде не публікувалася раніше.*

У Рекомендаціях EASE (Європейської асоціації наукових редакторів) чітко сказано: «Не копіюйте значні частини ваших більш ранніх публікацій і не посилайте той самий рукопис одночасно в кілька журналів».

Основний обов'язок автора полягає в тому, щоб надати точний звіт щодо проведеного дослідження, прийнятний задля об'єктивного обговорення його значущості.

Автори статей несуть усю повноту відповідальності за зміст статей і сам факт їхньої публікації. Редакції журналів не несуть відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливий збиток, викликаний публікацією статті.

Матеріал щодо результатів досліджень, що надходить до редакції, має бути достатньо повним і містити необхідні посилання на доступні джерела інформації, щоб фахівці в цій області могли повторити цю роботу.

Автор повинен цитувати ті публікації, які здійснили визначальний вплив на сутність роботи, що викладалася, та які можуть швидко познайомити читача з більш ранніми роботами, важливими для розуміння цього дослідження. За винятком оглядів, слід мінімізувати цитування робіт, які не мають безпосереднього відношення до цього повідомлення. Автор зобов'язаний провести літературний пошук, щоб знайти і процитувати оригінальні публікації, в яких описуються дослідження, тісно пов'язані з цим повідомленням. Необхідно також належним чином вказувати джерела принципово важливих матеріалів, використаних у цій роботі, якщо ці матеріали не були отримані самим автором; максимально, по можливості, обмежити самоцитування.

Під час підготовки рукопису до публікації автор повинен інформувати головного редактора щодо споріднених рукописів автора, представлених або прийнятих до друку в інших видавництвах. Копії цих рукописів мають бути надані головному редакторові, і мають бути вказані їхні зв'язки з рукописом, представленим до публікації.

Автор не повинен направляти рукописи, що описують по суті одні і ті ж результати, більш ніж в один журнал у вигляді первинної публікації, якщо тільки це не повторне подання відхиленого журналом або відкликаного автором рукопису.

Автор повинен чітко зазначити джерела всієї процитованої або представленої інформації, за винятком загальновідомих відомостей. Інформація, отримана у приватному порядку, в процесі бесіди, під час листування або обговорення з третіми сторонами, не має бути використана або повідомлена в роботі автора без чіткого дозволу дослідника.

Експериментальне або теоретичне дослідження може іноді слугувати основою для критики роботи іншого дослідника. Опубліковані статті у відповідних випадках можуть містити

подібну критику. Персональна критика, проте, не може вважатися доречною ні за яких обставин.

Співавторами статті мають бути ті особи, які зробили значний науковий внесок у роботу та розділяють відповідальність за отримані результати. Інші внески мають бути відмічені в примітках або в розділі "Вдячності". Автор, який представляє рукопис до публікації, відповідає за те, щоб до списку співавторів були включені ті і тільки ті особи, які відповідають критерію авторства. У статті, написаної декількома авторами, той з авторів, хто представляє до редакції контактні відомості, документи і листується з членами редакції, бере на себе відповідальність за згоду інших авторів статті на її публікацію в журналі.

Корисно створювати статті у співавторстві з іншими вченими, особливо з міжнародними дослідниками, які вже досягли успіху в своїй науковій сфері, обмінюватися посиланнями на роботи з колегами. Співпраця викликає інтерес серед вчених і підвищує значення дослідження. Це допомагає розширити аудиторію і збільшити показники цитування. Публікація у співавторстві має безліч переваг для кожного вченого і означає спільну роботу кількох авторів над одним науковим дослідженням. Такий вид співпраці дає змогу активно публікувати статті в журналах, які входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science і розвивати свою дослідницьку діяльність. Рекомендована максимальна кількість вчених у співавторстві не повинна перевищувати 5 осіб.

Автори повинні повідомляти головного редактора щодо будь-якого потенційного конфлікту інтересів, наприклад, фінансових інтересів якої-небудь компанії, на які могла б вплинути публікація результатів, що містяться у рукописі. Авторі повинні гарантувати відсутність контрактних стосунків або міркувань власності, які могли б вплинути на публікацію інформації, що міститься у представленому рукописі.

4. Рецензування

Перед тим, як відправити статтю до редакції непогано було б дізнатися відгуки про неї від своїх колег (зокрема, щодо

авторського складу). Наші погляди суб'єктивні: довго працюючи над своєю дослідницькою роботою, ми не бачимо її недоліків. Необхідно ретельно і прискіпливо все перевірити – правопис; повноту посилань (особливу увагу звернути на те, щоб кількість авторів у посиланні була такою, як вказано у первісному джерелі); перевірка правопису – також аж ніяк не проста, але вкрай необхідна робота!

Рецензуванню підлягають усі статті, що надходять до редакційної колегії та відповідають тематиці журналу і вимогам оформлення рукописів. Завданням рецензування є сприяння суворому відбору авторських рукописів задля публікації та винесення конкретних рекомендацій щодо їхнього поліпшення. Окремо відслідковується рівень відповідності правилам підготовки статті до видання у науковому журналі. Рецензування рукописів проводиться конфіденційно.

Важливий чинник під час рецензування – **унікальність** статей. Рецензенти журналів дуже суворо стежать за унікальністю наукових робіт. Стаття не може бути опублікована кілька разів, оригінальність тексту повинна бути не менше 85%. Якщо цю вимогу не виконати, то в публікації статті вченому буде відмовлено.

Рецензенти призначаються редактором.

Треба пам'ятати, що рецензент – це перший читач статті, і автор повинен переконати його, що стаття заслуговує на публікацію. Рецензія на статтю – насправді добра новина, навіть якщо коментарі рецензента різкі та неприйнятні з точки зору автора, проте вони неупереджені та не мають особистого характеру. Якщо у рецензента є зауваження до статті, вона надсилається автору на доопрацювання.

Як внести зміни у статтю:

- необхідно дізнатися про крайній термін задля переробки статті;

- якщо є сумніви щодо правильності розуміння зауважень рецензента, треба уточнити конкретні позиції (питання, моменти, нюанси), проконсультуватися із своїми колегами та співавторами щодо представлених зауважень;

- виправлення треба завершити у вказані терміни;
- додати супроводжувальний лист, у якому пункт за пунктом необхідно вказати, які вимоги (зауваження) рецензента було виконано (якщо ні – то чому) та які зміни внесено у текст, конкретно відповісти на кожне зауваження рецензента.

Після доопрацювання статті датою надходження вважається дата одержання редакцією її остаточного тексту. Прохання редакції про переробку не означає, що стаття прийнята до друку; після переробки вона знову розглядається редколегією.

Відповідальність за порушення авторських прав та недотримання існуючих стандартів в матеріалах покладається на автора статті. Відповідальність за достовірність наведених фактів і даних, обґрунтованість зроблених висновків та рекомендацій й науково-практичний рівень статті несуть автор та рецензент.

Якщо статтю відхилено, треба, по-перше, дізнатися про причину – редактор або рецензент нададуть пояснення щодо причин відмови, по-друге, змінити на краще матеріал статті та спробувати ще раз; по-третє, не засмучуватися і не здаватися: принаймні один раз відмовляють кожному.

5. Як обрати наукове видання для публікації

Авторитет вченого визначається науковим рівнем результатів його теоретичних і практичних досліджень та засвідчується відповідною реакцією на них колег-науковців. Цю реакцію можна очікувати лише за умови, що досягнуті результати стануть завдяки різним засобам інформації (зокрема, науковим журналам) відомі світовій науковій спільноті.

Саме наукові журнали мають бути посередником між автором та читачем – потенційним оцінювачем оприлюднених праць. Для повноцінного виконання цієї функції журнал повинен входити до міжнародного кола періодичних наукових видань та бути представленим у відомих системах реферування – базах наукових статей у мережі Internet. Тільки за таких умов наукові здобутки вченого – автора статті – перестають бути

"річчю у собі", а стають "видимі і відомі" науковому світу. Тільки у цьому випадку можна очікувати повноцінного цитування – появи загальноприйнятих посилань на певну роботу інших науковців у журналах, що також представлені у знаних (всесвітньо відомих) базах даних.

Розглянемо основні пункти, на які необхідно звернути увагу під час пошуку журналу для публікації.

Наукометричні показники видання

Одним із загальноприйнятих критеріїв ефективності роботи вчених, наукових колективів є кількість публікацій у рейтингових, перевірених журналах та кількість цитувань. Якісне видання – це індексація в базах даних, його високі *наукометричні показники*. Перед відправкою до редакції наукової статті, необхідно перевірити, чи індексується певний журнал у відповідних базах даних та звернути увагу на його показники [13].

Сьогодні використовуються такі поняття наукометрії як "імпакт-фактор", "індекс цитування", "індекс Хірша" та інші для оцінки роботи дослідників, наукових колективів, на базі яких будуються рейтингові таблиці вчених, видань, дослідницьких центрів і навіть країн. Вони відображають не тільки кількість, а й якість інтелектуального продукту. Їх умовно можна розділити на дві групи:

– показники "рейтинговості" журналу (імпакт-фактор JCR, SNIP, SJR);

– "нежурнальні" індекси, тобто показники публікаційної діяльності вченого, організації (індекс Хірша, середнє цитування).

Стисло розглянемо кожен із цих показників.

Імпакт-фактор – чисельний показник важливості, інфор-маційної значимості наукового журналу (відношення кількості цитувань, отриманих у поточному році, до їхньої кількості за попередні два роки). Щорічно розраховується Інститутом наукової інформації США (Institute for Scientific Information, ISI) і публікується в довіднику JCR (Journal Citation

Reports). Імпакт-фактор розраховується для журналів, що індексуються у базі даних Web of Science (WoS).

Індекс цитування – Science Citation Index (SCI, Показчик цитованої літератури) – система Філадельфійського інституту наукової інформації, в основу якої покладено зв'язки між документами за прямими, зворотними та перехресними посиланнями. Система для обчислення містить бібліографічні описи всіх статей з наукових журналів, що входять до переліку JCR. Це прийнятий у науковому світі показник «значущості» праць вченого, який представляє собою число посилань на публікації вченого у реферованих наукових періодичних виданнях. Наявність у науково-освітніх організаціях вчених, які мають високий індекс, свідчить про високу ефективність та результативність діяльності організації в цілому.

Для ранжирування журналів *Scopus* (бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості, створена видавничою корпорацією Elsevier) використовує свою бібліометричну систему – нормовані показники, що враховують не тільки кількість, але й якість посилань на статті [13].

Автору перед тим, як надсилати статтю до редакції, необхідно поцікавитися, які наукометричні показники має видання.

SJR – SCImago Journal Ranking – найважливіший показник авторитетності журналу за версією Scopus. Розроблений університетом Гранади рейтинг журналів, в якому враховуються не тільки загальна кількість цитувань, але й зважені та якісні їхні показники, такі як авторитетність посилань, тобто наскільки авторитетні журнали посилаються на статті цього видання. SJR позначає середню кількість цитат (за певний рік), поділену на кількість наукових статей, надрукованих за останні три роки (<http://www.scimagojr.com/journalsearch.php>)

SNIP – Source Normalized Impact per Paper – розроблений в Лейденському університеті професором Х.Ф.Моедом [14]. Цей показник враховує рівень цитувань у кожній науковій галузі й може бути використаний задля порівняння публікацій з різних наукових напрямків. Під час підрахунку SNIP використовується показник "потенціал цитування", який враховує кількість циту-

вань журналів певної дисципліни і ступінь її охоплення наукометричною базою (<http://www.journalindicators.com/>).

H-індекс – наукометричний показник, запропонований у 2005 р. американським фізиком Хорхе Хіршем з університету Сан-Дієго (Каліфорнія) як альтернатива класичному "індексу цитованості" – сумарному числу посилок на роботи вченого. Критерій засновано з врахуванням числа публікацій дослідника і числа їхнього цитування. Тобто вчений, який опублікував N статей, має індекс h , якщо h його статей отримали не менше h цитувань, інші $(N-h)$ його статей отримали не більше h цитувань (<http://www.scimagojr.com/journalsearch.php>).

IPP – *The impact per publication* – розраховується як відношення кількості цитувань, наданих за поточний рік, до загальної кількості публікацій за останні три роки. IPP досить схожий на відомий імпаکت-фактор журналу. Як і імпакт-фактор, IPP не враховує відмінностей у практиці цитування у різних наукових галузях (<http://www.journalindicators.com/>).

Квартиль – (чверть) Q – це категорія наукових журналів, яку визначають бібліометричні показники, що відображають рівень цитованості, тобто затребуваність журналу науковим співтовариством. Журнали за вузькою предметною областю ранжуються за спаданням відповідного показника: імпакт-фактор Journal Citation Reports (JCR) – для бази даних Web of Science та SCIMago Journal Rank (SJR) – для бази даних Scopus. Отриманий список розділяється на 4 рівні частини. У результаті ранжирування кожен журнал потрапляє в один з чотирьох кварталей: від $Q1$ (найвищий, до якого належать найбільш авторитетні іноземні журнали) до $Q4$ (найнижчий). Система кварталей дає змогу найбільш об'єктивно оцінити якість – рівень журналу незалежно від предметної області

Задля визначення кварталей видання за показником SJR (Scopus) необхідно зайти на сторінку

<http://www.scimagojr.com/journalsearch.php> .

Процентиль – показує відносне положення журналу у своїй галузі знання. Кожна галузь ділиться на 100 процентилей рівного розміру в залежності від кількості журналів, і кожному

журналу присвоюється певний процентиль в залежності від його показника CiteScore. Наприклад, журнал, якому присвоєно процентиль CiteScore 96%, має згідно CiteScore рейтинг не нижче, ніж 96% журналів, віднесених до цієї ж категорії. Тобто журнал входить в 4% найавторитетніших журналів з цієї категорії. Чим вище процентиль, тим вище авторитетність журналу.

Задля визначення процентіля журналу необхідно зайти на сторінку за показником CiteScore

<https://www.scopus.com/sources.uri>.

Сайт видання

Автору перед тим, як надсилати статтю до редакції, необхідно поцікавитися, які наукометричні показники має видання, а також вивчити сайт «відповідного» журналу (сайт журналу «Технічна електродинаміка» – www.techned.org.ua). Обов'язково прочитати розділи «Про журнал» та «Тематичне охоплення журналу», оскільки в ньому розкривається зміст напрямків журналу, переглянути архів журналу.

Уважно прочитати розділ «Для авторів», у якому викладено основні вимоги до оформлення рукописів та документів, які необхідні для подачі.

З'ясувати питання плати за публікацію. Навіть найбільш блискуча робота не цитуватиметься, якщо вона опублікована на непопулярному ресурсі, а публікація на рейтинговому ресурсі вимагає відомих матеріальних витрат.

Усі видання можна поділити на декілька типів.

1. **Open Access / Gold Access.** З авторів береться певна сума грошей, щоб покрити усі витрати на публікацію. Архів статей в цьому випадку відкритий для читачів безкоштовно.

2. **Subscription-Based Access.** З авторів може стягуватися певна сума грошей аби покрити витрати на публікацію – повністю або частково. Архів журналу закритий для загалу, але може бути доступним за умови платної підписки та/або покупки будь-якої конкретної статті.

3. **Free Access.** Оплата не стягується ні з авторів, ні з читачів. Архів у вільному доступі. У такому випадку видання частіше за всього фінансується певною організацією, в основному, інститутом або університетом.

Інформацію щодо оплати публікації можна знайти у розділі “Про журнал”.

Уникайте журнали, платна публікація в яких рекламується через spam-розсилки.

Треба обрати спосіб подачі статті. Наразі існує два способи відправки статті в журнал: через електронну пошту та з використанням системи подачі.

Наукова стаття – це підсумок виконаної роботи. Тому доцільно вкладати сили в найкращу якість публікованого матеріалу.

6. DOI – ідентифікатор цифрового об’єкта

Кожне дослідження починається з детального опрацювання наукової та технічної літератури щодо необхідної тематики. З розвитком ІТ технологій та Інтернету докорінно змінилася методологія пошуку відповідної літератури. Задля створення механізму постійно діючих посилань наприкінці 90-х рр. минулого століття було запропоновано використання індексу *DOI* – ідентифікатора цифрового об’єкта (*Digital Object Identifier*), що пов’язаний з посиланнями на веб-сторінки, де знаходяться ці об’єкти або інформація про них. Використання DOI зменшує кількість помилок під час цитування наукових документів, спрощує ідентифікацію об’єктів у процесі індексування базами даних та пошуковими системами, забезпечує від втрати посилань у разі зміни веб-адреси ресурсу [15]. Потужні пошукові платформи, наприклад, Scopus надають можливості пошуку ресурсів за ними.

Найбільш точну ідентифікацію статей з електронних журналів можна отримати, якщо вказати DOI, яким користуються практично всі провідні закордонні журнали задля ідентифікації

своїх статей. Система DOI є міжнародним ISO стандартом (<http://doi.org/>). Тому за наявності у статті DOI його треба обов'язково вказувати, і тоді, коли навіть бібліографічний опис був неточним, посилання на статтю буде однозначно правильно встановлено.

Надає даний індекс науковим публікаціям, книгам, матеріалам конференцій, здійснює управління та регулярно поновлює інформаційну базу даних реєстраційна агенція *CrossRef*, яка працює з 2000 року (<http://www.crossref.org/>). На сьогодні наявність цих ідентифікаторів стає необхідною умовою для включення видання у міжнародні наукометричні бази. Так, включення нових видань до БД Scopus відбувається лише за наявності DOI, на необхідності їхнього застосування наполягають також представники БД Web of Science.

DOI статті розміщується на веб-сторінках резюме, змісту номера та на першій сторінці статті. Приклад формату запису DOI: <http://doi.org/10.15407/techned2018.01.017>.

Структура DOI складається з трьох компонентів: *doi*-директорії, префікса і суфікса: <http://doi.org/> – *doi*-директорія, 10.15407 – префікс, techned2018.01.017 – суфікс [16].

Префікс – 10.NNNN(N) – чотири або п'ять цифр, що CrossRef присвоює видавництву, яке уклало договір щодо співпраці та сплатило щорічний внесок. У Національній академії наук України цю роботу доручено Передплатному агентству (ПА) "Укрінформнаука", префікс – 10.15407. Долучитися до користування системою цифрових ідентифікаторів DOI наукове видання може, уклавши з ПА "Укрінформнаука" відповідну угоду щодо співпраці. *Суфікс* – довільна комбінація букв і цифр, яку видавець за певними правилами компонує сам для кожного видання та кожної статті у ньому. В рамках префікса суфікс повинен бути унікальним.

CrossRef рекомендує вказувати DOI з *doi*-директорією (<http://doi.org/>), таким чином DOI одночасно є гіперпосиланням, що приводить читача до сторінки, де є резюме і посилання на повний текст статті.

Як послатися на статтю, що має DOI? Наведемо приклад.

Щерба М.А. Електричне поле при перехідному процесі зміни конфігурації водних мікрровключень у рідких діелектриках. Техн.електродинаміка. 2018. № 1. С 23-29.

DOI: <http://doi.org/10.15407/techned2018.01.023>

Які переваги та можливості отримує автор та журнал, статті якого мають DOI?

Впровадження у практику видання наукової літератури цих ідентифікаторів забезпечило унікальну можливість швидкого пошуку літератури у мережі Інтернет. DOI функціонує як вбудоване посилання, код, що дає змогу віднайти будь-яку публікацію на будь-якому сайті незалежно від мови первинного посилання, підтримує постійний та надійний зв'язок між публікаціями. Забезпечивши DOI для статей журналу, видавець отримує не лише гарантію того, що читач завжди знайде необхідну статтю.

Реєстраційна агенція CrossRef безкоштовно пропонує програму *Cited-by Linking*, яка дозволяє оперативнo отримувати дані про цитування статей журналу, допомагає з'ясувати, хто процитував публікацію, підрахувати кількість цитувань та отримати інформацію щодо документу, який цитує дану публікацію. Редакції, які приєднуються до цієї програми, повинні надсилати у CrossRef пристатейні списки літератури. Дані про цитування статей надходять незалежно від того, чи індексується журнал у WoS/Scopus.

Таким чином, завдяки цифровим ідентифікаторам усі учасники CrossRef є інформаційно пов'язаними. Це забезпечує зростання кількості цитувань кожної публікації. Адже видання, залучене до користування цією системою, бере на себе зобов'язання оприлюднювати усі коди: на нові та архівні статті, а також на усі позиції переліків посилань до статей, опублікованих у журналі.

Чим же цей індекс може допомогти журналу та автору? Де можна побачити результати?

По-перше, статтю з журналу завжди знайде читач, навіть якщо зміниться сайт. По-друге, журнал автоматично реестру-

ється великою кількістю репозиторіїв і бібліотек. По-третє, авторам та редакціям, що беруть участь у програмі Cited-by, за якою списки літератури статей направляються в CrossRef, а потім розміщуються на сторінці з вихідними посиланнями, стає доступною інформація щодо тих, хто процитував цю статтю. Це сприяє підвищенню "видимості", популяризації журналу, збільшенню кількості читачів та авторів і, якщо у журналі опубліковані серйозні наукові статті, призводить до збільшення цитування та підвищення рейтингу.

Використання DOI зменшує кількість помилок під час цитування наукових документів, спрощує ідентифікацію об'єктів у процесі індексування базами даних та пошуковими системами, убезпечує від втрати посилань у разі зміни веб-адреси ресурсу [16]. Потужні пошукові платформи, наприклад, Scopus надають можливості пошуку ресурсів за ними та отримання інформації.

Таким чином, це не мода, а технологічна необхідність і атрибут будь-якого наукового видавця, який працює в Інтернеті та піклується про своїх авторів і читачів.

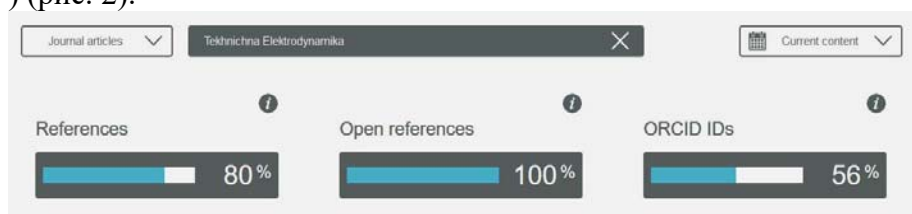
Згідно з наказом МОН України № 32 від 15.01.2018 р. «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» до Переліку включаються наукові періодичні видання України, що входять до наукометричних баз Scopus та/або Web of Science (категорія «А») та відповідають певним критеріям, у тому числі кожній опублікованій науковій статті має бути присвоєно міжнародний цифровий ідентифікатор DOI [17].

Як працює сервіс Cited-by

Система цитування CrossRef сьогодні охоплює понад 80 мільйонів елементів контенту (статті, книги, дисертації тощо). Цей контент у повному обсязі є зв'язаним, що дає змогу активно використовувати переходи між елементами та зумовлює зростання кількості цитувань [3]. Участь у програмі Cited-by безкоштовна, заохочується реєстраційною агенцією Crossref і Міністерством освіти та науки України. Щоб мати право використовувати Cited-by та отримувати відомості щодо цитування своїх публікацій, видавець має зареєструвати: по-перше,

DOI для наукової публікації на сайті агентства **CrossRef**, по-друге, пристатейні списки літератури та встановити статус *OPEN* для посилань [18]. Дізнатися, чи видання виконує цю важливу та копітку роботу, завдяки чому посилання всіх статей журналу мають статус *OPEN* можливо у розділі **Participation Report** сайту Crossref <https://www.crossref.org/members/prep/6225>) (рис. 2).

Рис. 2

Нові цитування можуть з'явитися у будь-який момент, тому посилання Cited-by мають бути актуальними, а члени Crossref – регулярно перевіряти нові цитування.

Де можна побачити результати

Метадані із Crossref використовують різні бази даних. Після того, як видавець підтримав ініціативу Open Citations та передав свої метадані до Crossref, інші бази даних та ресурси можуть використовувати цю інформацію, відтак, видавець розпочинає індексуватися у різних пошукових системах без додаткових зусиль зі свого боку. Перевірити індексування своїх видань у цих ресурсах можна самостійно. Наведемо перелік основних [19].

Crossref Metadata Search – пошуковий інтерфейс від самого Crossref, дає змогу здійснити пошук за назвою, автором, DOI, ORCID тощо, а також уточнити отримані результати за типом документа, роком, назвою видання.

Dimensions – платформа від компанії Digital Science, що поєднує базу даних цитувань, пошуковий і аналітичний інструментарій, а також доступ до повних текстів. Дані щодо публікацій (майже 10 млн. документів) та їхні цитування Dimensions отримує, у тому числі, із переданих видавцями метаданих у Crossref.

Lens.org – відкрита платформа, що поєднує інформацію щодо патентів та наукових публікацій (статей, матеріалів конференцій та ін.). Дані для ресурсу Lens.org отримує від Crossref, ORCID, Microsoft Academic, PubMed, Impactstory, WIPO та ін. Здійснювати пошук у Lens.org можна, зокрема, українською мовою.

Ifindr – пошукова система наукової літератури від компанії Iscience. Зараз для пошуку через Ifindr доступні близько 95 млн. документів, а безкоштовний інтерфейс забезпечує пошук різними мовами за усіма метаданими, а також дає змогу уточнювати результати за типом доступу, роком, мовою, тематикою та прізвищем автора.

Scilit – пошуковий сервіс наукової літератури, започаткований китайсько-швейцарським видавцем відкритого доступу MDPI. Дані для ресурсу розробники використовують із Crossref та PubMed.

Open Ukrainian Citation Index (OUCI <https://ouci.dntb.gov.ua/>) – відкритий український індекс наукового цитування, розробку якого у 2018 р. розпочала Державна науково-технічна бібліотека України за дорученням Колегії Міністерства освіти і науки України. Ресурс індексуватиме українські наукові видання, що передають метадані в Crossref задля отримання DOI, та надаватиме інформацію щодо кількості цитувань публікацій на підставі аналізу метаданих тих видань, що використовують сервіс Cited-by та підтримали Initiative for Open Citations.

Серед інших ресурсів, які використовують дані від Crossref: **Open Citation Index**, **Gecko**, **Kudos**, **Researchfish**, **Authorea**, **PaperHive**, **SHARE**.

Відслідковування цитування публікації, Dimensions

Розглянемо, як можна використовувати ці ресурси, наприклад, **Dimensions**, задля відслідковування цитування публікації [19]. Важливо, що платформа Dimensions сумісна з Crossref, і це дає їй можливість візуалізувати метадані, які містяться в цифрових ідентифікаторах DOI. Якщо стаття

журналу має DOI, то вона автоматично довантажуються в Dimensions. При цьому журнал отримує окрему сторінку за рахунок унікального номера в системі, наприклад, [source_title=jour.1318186](#) для журналу «Технічна Електродинаміка». Таке посилання цілком можна публікувати на сайті журналу, наприклад, у розділі «Індексація», тоді за кількома кліками користувачі можуть отримати розгорнуту статистику, список авторів, кількість цитувань та іншу інформацію. Свій ID у системі автоматично отримує і кожен окремий вчений, наприклад, V.M. Mykhalskyi [012047056433.32](#).

Щоб подивитися кількість цитувань конкретної статті, необхідно перейти на сторінку Dimensions Badges (<https://badge.dimensions.ai/#build>) та заповнити таблицю (рис. 3), де вказати DOI статті. У центрі віджета з'явиться цифра – кількість цитувань. Якщо натиснути на кнопку віджета, можна потрапити на сторінку з розширеною статистикою та інформацією про статтю (рис. 4). Вчених цікавлять цитування в інших наукових документах, адже з використанням цих зв'язків можна швидко дізнатися, де і хто зацікавився результатами конкретної роботи. Функціонал Dimensions містить інструмент перевірки наукових цитувань.

Таким чином можна дізнатися, хто, де і скільки разів процитував Ваші статті, а також встановити, хто із науковців був процитований Вами. Платформа містить мільйони записів, має можливість показувати також альтернативні метрики, наприклад, дані щодо популярності статті у соціальних мережах.

Отже, сервіс Cited-by від CrossRef дає змогу науковцям відслідковувати цитування, їхню кількість, вказує посилання на документи, які цю публікацію цитують, використовуючи метадані з пристатейної бібліографії видання. Проте слід зазначити, ці дані можуть бути неповними, тому що не всі видавці поки ще приєдналися до цієї ініціативи.

Type of identifier to use: **DOI**

DOI of research output: **10.15407/teched2016.05.046**

What style of badge? **Small circle**

How should the legend appear? **When hovering – automatic direction**

Hide badge where there are no citations?
Tick this box to show the badge only if the research output has one or more citations.

Preview of this badge

Your embed code

```
<span class="dimensions_badge_embed_" data-doi="10.15407/teched2016.05.046" data-style="small_circle"></span><script
async src="https://badge.dimensions.ai/badge.js" charset="utf-8"></script>
```

Рис. 3

Dimensions

Embed badge What is this page?

COMPARATIVE ANALYSIS OF LINEAR PULSE ELECTROMECHANICAL CONVERTERS ELECTROMAGNETIC AND INDUCTION TYPES

Publication Article in **Tekhnichna Elektrodynamika**, published September 2016

Authors V.F. Bolyakh, S.V. Oleksenko, I.S. Shevchuk

View on publisher site

Summary Citations Citing research categories

This is the public page for a publication record in Dimensions, a free research insights platform that brings together information about funding, scholarly outputs, policy, patents and grants.

This publication in **Tekhnichna Elektrodynamika** has been cited **4 times**
75% of its citations have been received in the past two years.

Compared to other publications in the same field, and has received approximately **1.51 times more citations** than average.

View more details in Dimensions

4 Citations	3 Recent citations
1.51 Field Citation Ratio	n/a Relative Citation Ratio

Рис. 4

7. Ідентифікації вченого у наукометричному просторі

У науковому світі ідентифікація науковця відіграє важливу роль, бо саме з неї починається активна комунікація з вченою спільнотою і потужний розвиток його наукової діяльно-

сті. Існування профілю, в якому зазначені усі цінні дані щодо автора, безумовно підвищує його статус та авторитет в науковому просторі.

Імідж вченого залежить від багатьох факторів: публікаційна активність та стабільність, кількість наукового цитування робіт автора, комунікація та співпраця між вітчизняними та зарубіжними колегами. Наявність активних досягнень та високих показників, які можна відслідкувати на особистій сторінці дослідника, допомагає йому впевнено рухатися в його сфері.

Дописувачі наукових журналів повинні рекламувати свої роботи. По-перше, у науковця має бути: один профіль в Scopus; профілі в ResearcherID, Google Scholar, Researchgate, ORCID [20]. Усім українським науковцям необхідно також розмістити свій бібліометричний профіль у Системі "Бібліометрика української науки" НБУВ <http://www.nbuviap.gov.ua/bpnu/>, "призначеній задля надання суспільству цілісного уявлення щодо стану вітчизняного наукового середовища" (вимоги на сторінці "Про проект").

Науковцям треба уважно перевіряти дані в профілі автора задля правильної індексації у наукометричних базах даних, і, якщо є помилки, намагатися виправити їх, бо це найперше, що може викликати проблеми з індексацією та подальшим цитуванням.

Scopus Author ID

(<https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri>)

Ця система була створена медіакомпанією «Elsevier» разом з базою даних Scopus з метою надійного прив'язування інформації авторів до їхніх публікацій. Профіль науковця базою Scopus створюється автоматично, орієнтуючися на написання прізвища, установи, її адреси (рис. 5). Можливі помилки при транслітерації прізвищ, тому у однієї людини може існувати кілька профілів. Необхідно перевіряти, редагувати та поєднувати свої профілі. У ній базуються всі основні відомості щодо вченого та його наукову роботу. Система створює профіль вченого одразу після публікації першої статті, але, якщо у

науковця немає підписки, він не зможе зайти в кабінет з однією роботою. Лише після видання другої, дослідник потрапить у свій профіль без підписки.

Автор може шукати інформацію за такими даними: ім'я; прізвище; назва, анотації, статті, журналу; ключові слова; ЗВО; країна; місто; мова тощо.

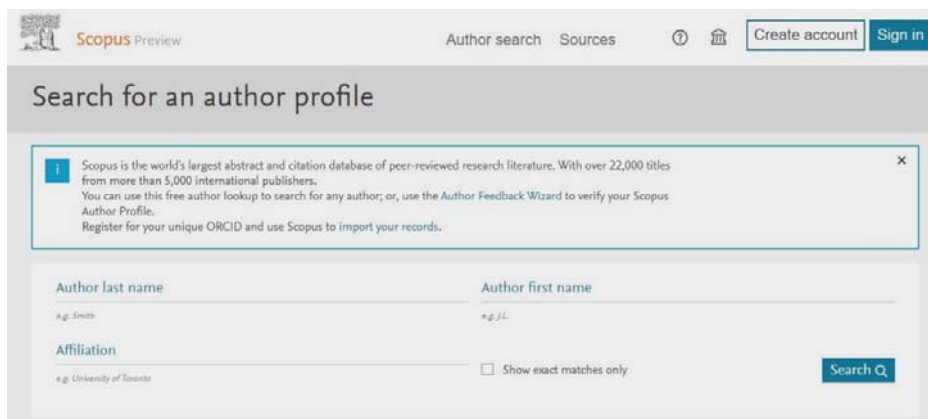

Рис. 5

ResearcherID (<http://www.researcherid.com/>) – безкоштовна надбудова від Thomson Reuters, яка дає змогу автору зібрати свої публікації, формувати список власних публікацій та оцінити їхню цитованість за базою Web of Science (WoS), навіть якщо ці статті не були опубліковані у виданнях, що індексуються WoS (рис. 6).

Open Researcher and Contributor ID (ORCID) – відкрита база даних вчених, яка дає змогу науковцю представити всі свої здобутки і науковий шлях, ідентифікує науковця, допомагає відстежувати його публікаційну діяльність, володіє інформацією про наукову активність вченого. Серед дослідників, видавництва ця система стала дуже популярною. Зареєструватися можна за посиланням <https://orcid.org/> (рис. 7).

Welcome to the new Web of Science ResearcherID

I have a ResearcherID account

[LOGIN TO RESEARCHERID ON PUBLONS](#)

Log in with your usual details to see your ResearcherID profile on Publons.

I want to register

[JOIN PUBLONS NOW](#)

Publons is the new environment where you can benefit from the improved Web of Science ResearcherID, add your publications, track your citations, and manage your Web of Science record.

Learn more:
[ResearcherID-Publons FAQs](#)

[For researchers](#) [For institutions](#)

Web of Science ResearcherID is now on Publons.

Publons is the new environment where you can benefit from the improved Web of Science ResearcherID, add your publications, track your citations, and manage your Web of Science record.

Log in with your usual details to see your ResearcherID profile on Publons.

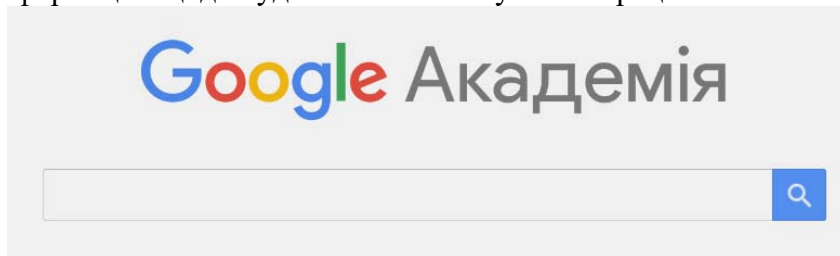
If you have any questions, please see the ResearcherID-Publons FAQs or contact researcherid@publons.com.

Рис. 6

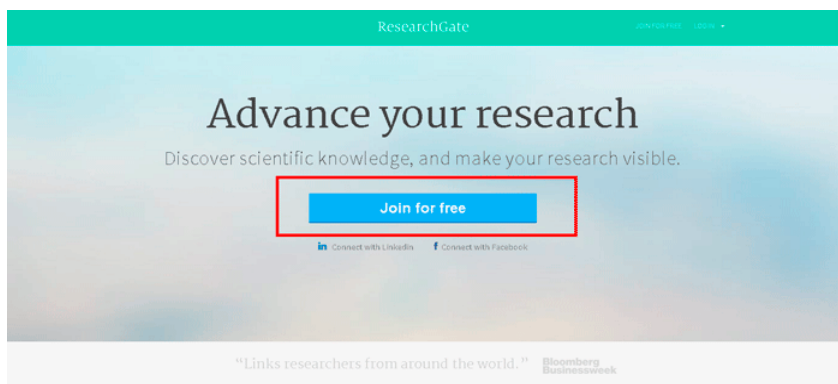
Рис. 7

Google Академія – **Google Scholar** (<https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>) дає змогу легко здійснювати пошук необхідної літератури, знаходити дослідження, які найбільш відповідають вашому запиту (рис. 8). До речі, у бібліометричний профіль Google Scholar автор може вносити інформацію щодо будь-яких своїх наукових праць.

Рис. 8

ResearchGate (<https://www.researchgate.net/>) – соціальна мережа науковців – є платформою для зручного пошуку колег, презентування власних здобутків, обміну науковою інформацією (рис. 9). Без врахування вказаних моментів автор, а також видання, в яких він публікує свої результати, багато втрачають в "очах" наукової спільноти, залишаються "невідомими". Детальну інформацію щодо реєстрації можна знайти, наприклад, на сайті: <https://openscience.in.ua/researchgate.html> .

Рис. 9

Публікація наукової роботи у міжнародній наукометричній базі даних підтверджує факт наукового звернення, з яким вчений зможе ознайомити не тільки своїх колег, а й світову спільноту. Важливим моментом успішної публікації статті у високореєтинговому журналі, що входить в Scopus або Web of Science, є публікаційна активність автора, тому що в процесі рецензування представники рейтингових видань перевіряють профілі вченого в міжнародних базах даних і наявність або відсутність публікацій в профілі буде відігравати вирішальну роль у прийнятті статті журналом або ж у відмові в публікації.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Положення про проведення Міністерством освіти і науки України Конкурсу проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених... Наказ МОН України від 14.12.2015 № 1287. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0015-16>
2. Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України. Наказ МОН України від 15.01.2018 № 32. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20z0148-18>
3. Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України. Затверджено Постановою Президії НАН України від 15.03.2017 № 75. URL: http://www.nas.gov.ua/text/pdfNews/metodyka_text.pdf
4. Вернигора Н. М. Написання сучасної наукової статті. Методичні рекомендації. Київ: Білий Тигр, 2015. 28 с.
5. EASE Guidelines for Authors and Translators of Scientific Articles to be Published in English. June 2010. URL: <http://www.ease.org.uk>
6. Вимоги до фахових видань. Наказ МОН України № 178 від 04.04.2000 зі змінами і доповненнями, внесеними наказами ВАК України від 07.07.2008 № 437. URL: <https://vak.org.ua/fv/>

7. Локтев А. Научная публикация международного уровня – рекомендации Elsevier по подготовке и публикации статей.
URL: www.library.univ.kiev.ua › ukr › files
8. Про впорядкування транслітерації українського алфавиту латиницею. Постанова Кабінету міністрів України № 55 від 27.01.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF>
9. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень. Київ : АБУ, 2002. 480 с
10. П'яницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ, 2003. 116 с.
11. Інформація та документація. Бібліографічне посилення. ДСТУ 8302:2015. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ». 2016. 16 с.
12. Городжа Л.В. Відповідність списку літератури прийнятому формату – поліпшення точного обліку цитування (Оформлення списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015). *Технічна електродинаміка*. 2018. № 1. С. 94-97.
DOI: <https://doi.org/10.15407/techned2018.01.094>
13. Акоев М.А., Маркусова В.А., Москалева О.В., Писляков В.В. Руководство по наукометрии: индикаторы развития науки и технологии. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2014. 250 с.
14. Henk F. Moed. Measuring contextual citation impact of scientific journals. URL: <http://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/0911/0911.2632.pdf>
15. Городжа Л.В. DOI – рішення проблеми визначення розташування електронної публікації в Інтернеті. *Технічна електродинаміка*. 2018. № 2. С. 95–96.
DOI: <https://doi.org/10.15407/techned2018.02.095>
16. Тихонкова И.А. DOI (Digital Object Identifier) – обязательный элемент современного научного издания. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2013. Вип. 8. С. 68-75.
17. Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України. Наказ МОН України № 32 від 15.01.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18>

18. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань. Практичний посібник: [препринт]. К.: ДНТБ України, 2019. 33 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.2554825>

19. Dimensions, подчет цитирований, виджет для OJS.
URL: <https://openscience.in.ua/dimensions-ojs-widjet.html>

20. Тихонкова І. Де і чому втрачає український вчений? Як запобігти втратам наукометричних показників.
<https://biph.kiev.ua/images/a/aa/29-10-2015Fizio%D0%B41.pdf>

ДОДАТОК 1

Приклади оформлення бібліографічних описів згідно з Національним стандартом ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання"

Книги (монографії, підручники, навчальні посібники)

Тозони О.В., Маергойз И.Д. Расчет трехмерных электромагнитных полей: монография. К.: Техніка, 1974. 352 с.

Tozoni O.V., Maergoyz I.D. Calculation of three-dimensional electromagnetic fields. Kyiv: Tekhnika, 1974. 352 p. (Rus)

Статті з періодичного журналу

Шидловська Н.А., Захарченко С.М., Черкаський О.П. Порівняння ефективності згладжування сигналів напруги на плазмоеро-зійному навантаженні та струму в ньому багатоітераційними методами фільтрації. *Технічна електродинаміка*. 2017. № 4. С. 3-13.

Shydlovska N.A., Zakharchenko S.M., Cherkaskyi O.P. Comparison of the smoothing efficiency of signals of voltage on the plasma-erosive load and its current by multi-iterative filtration methods. *Tekhnichna Elektrodynamika*. 2017. No 4. Pp. 3–13. (Ukr)

Статті з продовжуваного видання (збірника праць)

Волков И.В., Чиженко А.И., Курило И.А. Трехфазный вентильно-дрессельный преобразователь переменного напряжения. *Праці Ін-ту електродинаміки НАН України*. Київ, 2010. Вип. 26. С. 90-94.

Volkov I.V., Chyzenko A.I., Kurilo I.A. Three-phase thyristor-reactor inverter AC voltag. *Pratsi Instytutu Elektrodynamiky Natsionalnoi Akademii Nauk Ukrainy*. Kyiv, 2010. No 26. Pp. 90-94. (Rus)

Статті з електронного журналу

Авраменко В.М., Мартинюк О.В., Гурєєва Т.М. Дослідження амплітудно-частотних спектрів активної потужності по лініях електропередачі для визначення рівня стійкості у перетині енергосистеми. *Технічна електродинаміка*. 2015. № 3. С. 47-51.

URL: http://www.techned.org.ua/2015_3/st7.pdf (дата звернення 21.03.2016).

Avramenko V., Martyniuk A., Hurieieva T. Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines. *Tekhnichna Elektrodynamika*. 2015. No 3. Pp. 47-51. URL: http://www.techned.org.ua/2015_3/st7.pdf (Accessed 21.03.2016). (Ukr)

Статті з DOI

Михайлов В.М., Чунихин К.В. Об электростатической аналогии магнитостатического поля в неоднородной намагничивающейся среде. *Электротехника і електромеханіка*. 2017. № 5. С. 38-40. DOI: <https://doi.org/10.20998/2074-272X.2017.5.05>

Mikhailov V.M., Chunikhin K.V. On electrostatic analogy of magnetostatic field in inhomogeneous magnetized medium. *Electrical engineering & electromechanics*. 2017. No 5. Pp. 38-40. (Rus) DOI: <https://doi.org/10.20998/2074-272X.2017.5.05>

Матеріали конференцій

Sen B., Kiyawat N., Singh P.K., Mitra S., Ye J.H., Purkait P. Developments in electric power supply configurations for electrical-discharge-machining (EDM). Proc. 5th International Conference on *Power Electronics and Drive Systems*. Singapore, 17-20 November 2003. Vol. 1. Pp. 659-664.

Dubodelov V.I., Gorislavets Y.M., Glukhenkyi A.I., Fikssen V.M. Electromagnetic stirrer of liquid metal with alternate action of travelling and pulsating magnetic fields. Proc. 8th International Conference on *Electromagnetic Processing of Materials EPM2015*. Cannes, France, October 12-16, 2015. Pp. 605-608.

Дисертації або автореферат

Супруновська Н.І. Імпульсно-періодичні процеси в колах напівпровідникових електророзрядних установок з підвищеними динамічними характеристиками: автореф. дис. ... докт. техн. наук: 05.09.05. Інститут електродинаміки НАН України. Київ. 2017. 38 с.

Suprunovska N.I. Pulse-periodic processes in circles of semiconductor electrical discharge installations with increased dynamic characteristics: author's abstract of Dr. tech. sci. diss.: 05.09.05. Institute of electrodynamics NAN of Ukraine. Kyiv. 2017. 38 p. (Ukr)

Препринти

Васецкий Ю.М. Электромагнитное поле импульсного тока, протекающего над проводящим полупространством. Киев: Ин-т электродинамики АН Украины, 1992, 37 с. (Препринт / АН Украины; Ин-т электродинамики; 721).

Vasetskiy Yu.M. Electromagnetic field of the pulse current flying above conducting half-space. Kiev, Institute of electrodynamics AN of Ukraine, 1992. 37 p. (Preprint AN of Ukraine, Institute of electrodynamics; 721). (Rus)

Патенти

Кондратенко Ю.П., Запорожець Ю.М. Кондратенко В.Ю. Спосіб магнітокерованого переміщення мобільного робота. Патент України № 47369, 2010.

Kondratenko Yu.P., Zaporozhets Yu.M., Kondratenko V.Yu. Method of magnetically operated displacement of mobile robot. Patent UA No 47369, 2010. (Ukr)

ДСТУ

ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2016, 16 с.

State Standard of Ukraine 8302: 2015 Information and documentation. Bibliographic link. General terms and conditions of drafting. Kyiv, DP "UkrNDNTs", 2016, 16 p. (Ukr)

Законодавчі та нормативні документи

Про ринок електричної енергії: Закон України від 13.04.2017 р. № 2019-VIII.

URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2019-19> (дата звернення 21.07.2017)

On Electricity Market: The Law of Ukraine 13.04.2017 No 2019-VIII.

URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2019-19> (Accessed at 21.07.2017) (Ukr)

Стилі оформлення списку наукових публікацій

Наказом МОН України "Про затвердження Вимог до оформлення дисертації" від 12.01.2017 № 40 зазначено, що "список використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання" або одним із зарубіжних стилів з рекомєндо-ваного переліку стилів оформлення списку наукових публікацій:

1. APA (American Psychological Association) style.
2. Harvard style.
3. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
4. MLA (Modern Language Association) style.
5. Vancouver style.
6. Chicago/Turabianstyle.
7. ACS (American Chemical Society) style.
8. AIP (American Institute of Physics) style.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style.
11. Springer MathPhys Style.

Приклади оформлення посилання на окрему статтю у деяких стилях наведено у таблиці.

Стиль	Приклад оформлення посилання на статтю
APA	Avramenko, V.N., Martyniuk, A.V., & Hurieieva, T. M. (2015). Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines. Tekhnichna Elektrodynamika, 3, 47-51.
Harvard	Avramenko, V.N. et. al. 2015. Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines. Tekhnichna Elektrodynamika, 3, pp.47-51.
IEEE	V. N. Avramenko, A. V. Martyniuk, and T. Hurieieva, "Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines". Tekhnichna Elektrodynamika, no. 3, pp. 47-51, June 2015.
MLA	Avramenko, V.N. et. al. "Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines". Tekhnichna Elektrodynamika, 3 (2015): 47-51.

Стиль	Приклад оформлення посилання на статтю
Vancouver	Avramenko VN, Martyniuk AV, Hurieieva T, Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines. Tekhn. Elektrodynamika; 2015 June 15; 3: 47-51.
Chicago	Avramenko V. N., A. V. Martyniuk, and T. Hurieieva, "Study of Amplitude-Frequency Spectra of Active Power through Power System Transmission Lines". Tekhnichna Elektrodynamika, no. 3 (2015): 47-51.

Для спрощення роботи з оформлення наукових публікацій науковцям необхідно використовувати відповідне програмне забезпечення. За допомогою численних безкоштовних онлайн-генераторів цитат, пристатейних списків літератури можна без особливих зусиль створювати і конвертувати посилання практично в усі відомі міжнародні формати (стилі) цитування. Як правило, достатньо перейти на сторінку сервісу і скористатися автоматичним або ручним режимом. Після вибору формату цитування, виду документа, а також введення основних даних (назва журналу, рік, том, номер, автор або автори статті, назва, сторінки статті та ін.) на виході отримуєте готові посилання в APA, MLA, Harvard, Chicago, IEEE і багатьох інших стилях. Нижче наведено декілька посилань на такі сайти* :

<http://endnote.com/>
<http://www.easybib.com/>
<http://www.bibme.org/>
<http://www.sourceaid.com/>
<http://sciencehunter.net/Services/apps/bibl>

Останній сервіс [12] має можливість здійснювати експорт у формати Microsoft Word, а також виконувати автоматичну транслітерацію з української (Національний стандарт) на

---

* Быстрое оформление библиографических ссылок.
 URL: <https://openscience.in.ua/quick-reference.html>

англійську мову та дозволяє правильно оформити бібліографічні записи, що відповідають вимогам: ДСТУ 8302:2015 (стандарт України); ГОСТ 7.1:2003 (стандарт Росії); APA (American Psychological Association) style; MLA (Modern Language Association) style; Chicago style; ISO 690.